

nu, doordat
e gelooven
e, doordat
les geloofs
ar erkende,
de haar als
ie er zich
ad van be-
andernaal,
beten neer-

zus telkens
: „Zoo gij
te kunnen
boren wor-
om geloof-
te hulp.”

V. A.

luchtzoek,
de „aardse
te rijkdomen.

en, hoe er
lf tevreden
u gevoelen,

les aanmer-
lang Dien
krassende
een derde
it den tekst
een, is erg
oortgegaan?
doorgaans
nen, als in
in een ge-
reeds een
n heet het:
stoel staat;
t z'n preek.
Hij praat te
and; het is
heel mooi
worstelen

Als ze hem
ing verzu-
ik al zoo
nooit eens
an dominee

de een of
ben moeten
er hen eens
maken over
uonder-
waardigheid

et 'n eerste
dan of ze
ben, en in
zen hebben
te hebben.
de vraag
ordt.
eel blij zijn,
ekt, of een
iets anders;
k leven. Zij
jn onderge-
hebt ge liet

vele zijden
aren onder-
dewerking
id had, van
tenvolk ont-
kon reeds
er van een
1872.
e was mei-
le dan het
riel. Welnu,
aard weer
Geus eens
ed.”

zen.

Kuyper aan-
offredacteur
het Jubi-
op 1 April

nen, dat zij
ie 59 jaren

rs hand, zijn
nderlijk uit-
waaronder
Nu is het
lasteris-
uitgave van
r gewenscht

orde in den
r, aan god-
p, die later
oord, en
sten bundel

Woord des Heeren tot u hulp, en ge vraagt hem: naar de getuigen, want da. nu Bijbel u leert geen beschuldiging aan te nemen en onder getuigen. Tien tegen één, dat zij u vreemd aanzien, doch houdt gij nu voet bij stuk, en eisch in de broederlijken toon: bewijzen. Als ze daarmee niet kunnen, zoo laat niet af, maar houdt vast aan 1 Tim. 5:19 en zeg niet hen mee te willen gaan, om de beschuldiging te ontzorgen. Ach, er worden zooveel onbewezen beschuldigingen gezet, of zoo een opziener zich eens een oogenblik vergeet, zijn drift den tougel viert, dan mag hij er in de binnenkamer rouw over bedrijven, maar het gemeentelid zegt: Zondags met een uitgestreken gezicht in de Kerk, dan de vroomeheid in eigen persoon, doch in zijn werk — neen, ik moet, ik wil er niets van hebben!

Naast dezulken ontmoet ge ook personen, die u heel vriendelijk ontrangen, en op uw vraag of ze geregeld den dienst des Woords bijwonen ten antwoord geven: neen, want ik vind bij dominee zus of zoo geen voedsel voor mijn ziel.

Al nu: Dan is het voor de opziener een heel hangzamer om, zonder zoo'n knudde-roer-mechanisme niet duidelijk af te stooten, het goed humeur te bewaren en het gesprek voort te zetten. Dit laatste moet toch gebeuren. Zij weten nu wie ze voor zich hebben en dus moet het woord er op gericht zijn dezulken te bewegen een blik te slaan in eigen hart, en voor de vraag te plaatsen: wie zijn we zelf.

Zijn dit ook eigengenoegzame, laiddunkende menschen, of hol klinkende vaten, waarin geen waarachtig leven schuilt? Is hun klacht waar, of komt zij voort uit oppervlakkigheid, of is hier een „kapotte hart”? Dat woord is immers duidelijk, dan het meer teedere bijbelsche, maar bij onze jongeren in onbruik komende „verbrjzeld hart”? Is hier kennis aan eigen onwaardigheid, of spreekt hier menscheleke onlust? Let op hun woorden, laat uw oog rond gaan, bespied hun houding en die van vrouw en kinderen, als — de laatste er bij zijn. Is dit het geval, dan zult ge dra merken een stil gemeten der kinderen, dat vader het zoo netjes „die menschen” ooms zegt! Dan verkeeren de ouderlingen in een allerminst benijdswaardige positie, want dan spreekt duidelijk uit woord en houding, dat hier het ambt, noch van den predikant, noch der opziener in eere is. Evenwel moet ook hier het woord zonder alsem zijn, en ook — het tweesnijdend zwaard gelijk. De eer van den Dienaar des Woords, de hoogheid van het ambt wordt aangeraand; de roeping Gods vergeten; en het opkomend geslacht een slecht voorbeeld gegeven.

Hoe kan nu een opziener, zonder persoonlijk te worden, zonder zichzelf op den voorgrond te plaatsen, toch het ambt hoog houden en de leden tot luisteren dwingen?

Is dat geen siek kundig probleem? Komt hier geen menschenkennis te pas? Moet nu met zoo'n lid gehandeld worden — gelijk een inzender vroeg — over de geloofsbelijdenis, de Canones van Dordt, de vijf artikelen tegen de Remonstranten? Of moet een Gereformeerde ouderling nu zijn wapentuig halen uit het arsenaal van Gods Woord? Heeft voor hem het woord van Paulus aan Timothy's nu niet een bijzondere waardij? Is hier geen verachting van het ambt, of is hier sprake van iemand, die zichzelf rijk maakt en niet met al heeft? Moet hier gehandeld worden naar wat Paulus aan die van Corinthe schreef: Zoo iemand onder u denkt, dat hij wijs is in deze wereld, die worde dwars, opdat hij wijs moge worden?

Ook hier geeft het Woord des Heeren ons leiding. Vraag dezulken eens of zij Paulus woord in toepassing hebben gebracht: „Laat ons op elkander acht nemen tot opscherping der liefde en der goede werken”, en of zij naar luid van het reeds aangehaalde in Matth. 18 den br-ouderling hebben gewezen op zijn verkeerde handelingen; of zij er een onderzoek naar hebben ingesteld, dan wel, dat zij achter zijn rug en in strijd met wat het negende gebod ons leert, hebben gehandeld.

Gij zult verhaast menigmaal staan van de uitwerking, en terwijl gij of uw broeder spreekt, bid dat God het woord mag doen zijn tot verootmoediging. Wel zult ge eerst zien — vooral als er kinderen bij zijn —, dat vader tegenstribbelt, doch de opziener houdt vast. Wijs op wat de Romeiner brief ons leert, dat ook hij heeft na te jagen hetgeen tot den vrede en hetgeen tot stichting onder elkander dient, en wijs dan op het verkeerde in de redeneering, op het gebrek aan liefde, het harde in het oordeel, en spreek dan ook tot de kinderen, informeer bij hen, naar het catechetisch onderwijs en hun houding tegenover den leeraar.

Daar vindt ge een arbeidsveld, dat vol steenen, voetangels en klemmen ligt. Maar gij hebt een uitnemendend gids, een wel, die als tuchtmeester uitdrijft tot Christus. Wijs dan in allen ernst, maar in zachtmoedige woorden, op de straffen Gods, die Hij deed komen over Israël wanneer het Zijn profeten verwerpt; de kinderen op de jongens die den profeet Eliza scholden, leg den nadruk op het ambt van den Dienaar des Woords, en laat uw gebod in allen eenvoud zijn vóór dien Dienaar, voor heel Gods Kerk en niet het minst voor de kinderen zelf, opdat in dat kinderhart mag worden uitgeroeid en gebannen, de gedachte dat „de Dominee niks” en de ouderling nog minder dan niks is.

Doch bovenal zorgt gij, dat men van u getuigen moet, dat gij zijt een dader des Woords.

A. Z. O.

PERS-SCHOUW.

Tegen het Oude Testament.

De Js. van der Linden wijdt in de „Geref. Kb. voor 's Gravenhage” een aantal artikelen aan „Herhaalde aanvallen op het Oude Testament”.

Over dit belangrijke onderwerp schrijft hij in zijn derde artikel:

Harnack is echter in den nieuweren tijd waarlijk niet de eenige, die het Oude Testament terzijde gesteld wil zien. Hij draad de anti-thesen van Marcion wel kunnen laten rusten, want de argumenten tegen het Oude Testa-

ment zijn veel meerdere, dan Marcion in anti-thesen er tegen kon stellen. Men wijst tegenwoordig op de vele legenden en sagen, die zich van het strenge geslacht van het Oude Testament onderscheiden in het O. T. Men wijst op de lagere trap van het zedelijk en religieus leven in denouden tijd, de polygamie, de bloedwraak, de ban.

Men laat niet onbesproken de onderlinge afwijkingen, en de geleidelijke vooruitgang in de denkbeelden der profeten de onverschillige voorspellingen en nog veel meer.

Maar, als men dit alles geneemd heeft, dan schiedt de eerlijkheid er bij te zeggen, dat ten deele deze en vele andere bezwaren ook tegen het Nieuwe Testament aan te voeren zijn. Neem eens de vele tegenwoordigheden in de gheoorde en opstandingsverhalen van Jezus, de tegenwoordigheden in verscheidene woorden des Marcion of der apostelen, in de tegenstelling tusschen den brief van de Romeinen, en van Jacobus; de potentie van de letters en 2 Petrus 2 en Judas. Maar ik houd nu nu maar beschiedelijk aan Prof. Dr. Böhl van Göttingen. Het heele inspiratiebegrip is volgens dezen fout.

Wat is Openbarings „Openbaring is” — zegt Prof. Böhl — „het beleven van de Godsgemeenschap. De omgang met God door den enkeling of door de gemeente”. Dat „beleven” nu kan afleiden de geloofwijze. Een geloofwijze kan een oordeel over al deze vragen stellen. Het is ook een wetenschappelijke aangelegenheid, hoe ver op welke hoogte mogelijk en noodzakelijk is.

Goed begrepen? Ik hoop het. De zaak staat dus zoo, dat de „Oude Testamenten” zijn „beleven” de geestelijken en al hun toelichting van een deel of gedeelte — in de omtrenten van den tijd kan bijvoorbeeld zeggen, „Bijbel beleven”, wat een lezende en wat een „Wort O. T. in de laatste inspiratie is „een wetenschappelijke aangelegenheid” ook ook nog tot op zekere hoogte mogelijk en noodzakelijk.

En zoo, zoo milien we er wel komen en zeggen, wat tot den Bijbel behoort en wat niet. Maar dit staat met dat al dan toch reeds vast, dat een lezende in ons vaderland vóór eenige jaren sprak: „Het kritisch schrift onderzoek heeft den Oud-Testamentischen canon vernietigd. Er zijn geen theologen meer, die zich aan de eind-oorkomst der Oud-Testamentische kritiek onttrekken kunnen”.

En hij voegde er stoet aan toe: „Het zelfde lot zal de nu aangerangen eeuw waarschijnlijk ook het Nieuwe Testament bereiden”.

Indertijd, het is wel zoo: Wie het mes van de kritiek in het Oude Testament zet, is nog niet klaar. Hij moet voort — en weet niet, waar hij eindigen zal. Marcion in zijn tijd bewees dat reeds. En mannen als v. Harnack, die Marcion's anti-thesen ons weer voorleest, en zijn vele, vele volgelingen aan tal van heeren scholen in Europa, ook als een Böhl in Nederland C.S. bewijzen dat. Wel schenen de storm der kritiek werkelijk te luwen in de laatste jaren, maar daarmee is geen recht gedaan door de mannen der wetenschap aan den Bijbel, Gods Woord. Dan eerst zal recht gedaan worden aan dat Woord, als zij verklaren onvoorwaardelijk voor de Heilige Schriften zich te willen buigen. Men moet zich verwonderen over de oppervlakkigheid, waarmee van de dagen van Marcion af tot nu toe de Schrift-critici bij al hun geleentheid de Schriften hebben onderzocht en aangevallen.

De vraag dient wel voor alles gedaan: Hoe hebben de Heere Jezus Zelf in Zijn omwandeling op aarde, hoe daarna de apostelen zich gesteld tegenover het Oude Testament? Nooit heeft de Heere en ook nooit hebben de apostelen zich kritisch gesteld tegenover den inhoud van het Oude Testament. Zij hebben dien daarenteest aanvaard, geheel en zonder enig voorbehoud. En dat aanvaard in alle deelen, niet maar alleen in die plaatsen, waarin God Zelf spreekt, maar ook in hare historische bestanddelen wordt de H. Schrift des Ouden Testaments door hen als goddelijk erkend.

Christus heeft gewis voorzien al wat de vindingrijke geest der menschen in allerlei anti-thesen zou aanvoeren tegen de waardij des Ouden Testaments, en al wat de historische kritiek zou inbrengen tegen de geloofswaardigheid van dit Boek, maar desalniettemin was het Zijn Bijbel, waaruit Hij leerde en onderwees, welks woorden Hij als de woorden Gods aanhaalde en op welks toezeggingen van God Zelfen Hij de menschen wees.

Hierop nog nader de aandacht te vestigen kan in dezen tijd, waarin velen den Bijbel liefst voor goed terzijde stellen en een geweer moeten hebben in dezen strijd, goed en noodig zijn.

De grootste kwakzalvers ter wereld.

Wanneer als raadsel werd opgegeven, wie de grootste kwakzalvers ter wereld zijn, zou men niet zoo licht op de oplossing komen, welke dokter Van den Hoorn in „De Star” geeft.

Mijn ervaring is, dat predikanten eigenlijk de grootste kwakzalvers ter wereld zijn, natuurlijk ook weer niet de beste bedoelingen. Van pastores heb ik in dit opzicht veel betere ervaringen.

Door zich te bemoeien met zaken, waarvan men geen verstand heeft, kan men zich zeker groote schade berokkenen. Niemand zal zijn horloge ter reparatie geven aan een hoefsmid, maar zijn 100 maal meer gecompliceerd liekum, en dat in waarde niet is te berekenen, wel aan den eersten den besten, die er toch niet het minste verstand van heeft.

Ik denk, dat dokter Van den Hoorn hier den Amerikaanschen superlatief gebruikt.

Onder het volk loopt het gerucht, dat de dokters elkander dikwijls voor de grootste kwakzalvers houden.

Als men homeopathen hoort over allopathen of omgekeerd, dan vindt die volksmeening soms wel eenig voedsel.

Maar dit daargelaten.

Dokter Van den Hoorn heeft hierin gelijk, dat vele predikanten de verleiding niet kunnen weerstaan aan ziekbedden medische adviezen te verstrekken.

Eenigen tijd geleden heeft ons blad daartegen reeds gewaarschuwd.

Aan den anderen kant echter rekenen de artsen er over het algemeen te weinig mee, welk een zegenrijken invloed bij psychische stoornissen predikanten kunnen uitoefenen.

Om die reden pleitten wij dan ook voor samenwerking tusschen dokter en zielzorger, waarvoor echter bij den eersten wel eens wat medische hoogheid in den weg staat.

Om nu nog te zwijgen van het veel voorkomende euvel, dat voor den arts de mensch vaak te veel lichaam is en te weinig ziel.

Christen-artsen vallen natuurlijk niet in dit kwaad. Maar hoeveel christelijke artsen zijn er in ons land? Het is hier: klacht om klacht!

„Gereformeerdeheid” in de Herv. Kerk. „De Bazuin” bevat het volgende citaat:

In de „Nederlander” schrijft Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman aan het adres van de Herv. (Geref.) Staatspartij, „die nu met zooveel rumoer het opneemt voor de „gereformeerde leer” (in den onkerkelijken zin), en die vertelt dat de Hervormde Kerk, zooals die nu bestaat, de historische voortzetting is der Gereformeerde Kerk onder de Republiek”, o.m. „dat in de Hervormde Kerk van „Gereformeerden”, dit woord in zijn strengste betekenis genomen, al heel weinig te bespeuren is geweest, vóórdat vooral door Dr. Kuyper de „gereformeerdeheid” weer in eere hersteld is”.

Spelden in een Kamerzettel.

Men kent de melodramatische historie van Ds Kersten, predikant bij de Geref. Gemeente te Ierske en tevens Kamerlid.

Hij had gebazuind tegen het vrouwenkiesrecht, dat het een aard had.

En al heeft hijzelf er de hand niet in, toch dankt hij juist mede aan de vrouwen zijn zetel.

Bij een ingezonden stuk van Ds Kersten in de „Gedersche Kerkbode” teekent Ds Renting o.m. aan:

Maar uit het schryven van Ds K. blijkt, dat hij niet kan tegenspreken, wat wij hebben beweerd, dat vele vrouwen op de lijst der Staatkundig Geref. partij have en hebben uitgebracht.

En wij hebben de gegevens, dat het juist de vrouwen waren niet buiten de partij-gezinnen van de groep van Ds Kersten, maar juist de vrouwen, die, wat naar geheele levensbeschouwing en levensrichting betreft, aan zijne zijde staan. In 't bijzonder in het Westen van onze provincie.

Het staat dus vast, dat Ds Kersten mede aan de stemmen der vrouwen zijn verkiezing tot lid van de tweede Kamer heeft te danken.

Hij moet het met zijn eigen conscientie nu maar uitmaken, of hij rekening houdend met zijn opvoeding over het vrouwenkiesrecht, zitting op 't eerste derling.

Hij heeft het reeds uitgemaakt, dat is in 't benoeming aan. Dat is in 't

Deze opmerking is raak. die daar!

De vrouwkens hebben sp. niet

gestoken. Hij zal dan ook w. niet

Nog al eens heen en weer

Of hij moest al bijzonder „achyderm” zijn.

Naar men zegt is hij een „tuffende dominee”.

Dan zal hij in zijn auto vrij wat gemakkelijker zitten.

En zich nog al eens dikwijls „uit de voeten” maken voor dien prikkigen zetel.

HEPP.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetaal te:

Arum, J. v. Hercken te Twijzel en R. Middelveld te Hoogkerk. Bergentheim, G. H. Dijkstra te Loozems en H. Ensink te Oostwold.

Ter Aar, J. Dekker te Amst-Vollenhove en D. Ligter te Nieuwetrug.

Zoutkamp, B. Steen, cand. te Anjum en E. H. Woltring, cand. te Groningen.

Beroepen te:

Axel, N. G. Kerasies te Wesep. Berkel en Rodenrijs, A. C. Hey te Koudekerke. Hollandscheveld, H. Fokkens te Boornbergum. Klundert, J. v. Hercken te Twijzel. Munsterkerk, R. J. Schoemaker te Den Ham. Vessingen, T. L. Kroes te Workum.

Aangeromen naar:

Nunnsdorp-Klaaswaai, J. Vesseur te Stad n. t. Haringhiet.

Bedankt voor:

Kamercompasium, H. Brinkman te Westerbeek. Harnelen, W. S. Pontier te Maandijk. Helvoetsdijk, B. J. Lambers te Rooveen. Hillegom, G. R. Kuyper te Haarlem. Kommerzijl, S. Veltman te Zevenhuizen. Nieuw-Bunten, M. Stadig te Ezinge. Oosterend en Hylgaard, S. v. Dijken te Zwoeloo. Oostwold, L. Buwalda te Oude-Bildt. Thesinge, W. Oosterbeert te Ter Apel.

Afscheid van:

Heerde, F. H. de Jonge, Tekst 2 Thes. 2:16-17. — De zerk te Norg heeft opgehouden als zelfstandige kerk te bestaan.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Banzelinge, J. Jongeleen te Maarsse. Rosenburg, J. Reesink te Haringen. Zutphen, F. Zwijs, cand. te Den Haag.

Bedankt voor:

Meppel, J. L. de Vries te Rijnsburg. Nieuwe Peela, J. L. de Vries te Rijnsburg.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Elburg, H. A. Heijer te Vlaarding. Heek van Holland, H. W. J. C. Hasselaar te Heerjansdam. Wilnis, M. R. Verkerk te Goudersk.

Aangenomen naar:

Peperga, H. van Lunzen, cand. te Driebergen.

Bedankt voor:

Baambrugge, P. Prins te Henkelum. Driessum, D. Plantinga te Elburg. Heeg, O. S. Jellema te St. Anna-Parochie. Montfoort, W. J. v. Lohorst te Bennekom. Nijmegenland, B. N. B. Bouthoorn te Wapenveld. Nieuw-Berland, M. B. Verkerk te Goudersk. Valtmeend, H. van Lunzen, cand. te Den P.

Afscheid van:

Enter, G. J. Koldewijn, Tekst 2 Cor. 1. Overdinkel, J. F. Ossewaarde, Tekst